

Adresa: **Ul. Hamdije Čemerlića 39a**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>

tel. +387 33 726 400
fax. +387 33 726 423
e-mail: info@voda.ba

Broj: **UP-1/21-3-40-563-3/23**
Datum: **19.02.2024. godine**

«Agencija za vodno područje rijeke Save» Sarajevo rješavajući po zahtjevu pravnog lica „MilkoS“ d.d. Sarajevo za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz pogona mljekare i pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa, izgrađenih u ulici Mostarsko raskršće, općina Hadžići, na osnovu člana 109. stav (1) tačka 2. Zakona o vodama («Službene novine Federacije BiH», broj 70/06) i člana 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98, 49/99 i 61/22), donosi:

RJEŠENJE o vodnoj dozvoli

1. Pravnom licu „MilkoS“ d.d. Sarajevo, daje se vodna dozvola za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz pogona mljekare i pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa, izgrađenih u ulici Mostarsko raskršće, općina Hadžići, na zemljištu označenom kao k.č. broj: 302/1, 302/2, 302/3 i 302/4 K.O. Binježevo, općina Hadžići.
2. Ova vodna dozvola ne oslobađa podnosioca zahtjeva obaveze pribavljanja saglasnosti i dozvola od strane drugih nadležnih organa, a sve u skladu sa važećim zakonskim propisima, odlukama i dr.
3. Vodna dozvola se daje na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog pregledom dostavljene dokumentacije i izvršenim uviđajem na objektu, pod sljedećim uslovima:
 - 3.1. Da pravno lice „MilkoS“ d.d. Sarajevo, obezbijedi da se sistem za prikupljanje, prečišćavanje i ispuštanje tehnoloških otpadnih voda nastalih iz pogona mljekare i pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa, održavaju u funkcionalnom stanju i koriste u skladu sa namjenom i uslovima iz ove vodne dozvole.
 - 3.2. Čišćenje uređaja za tretman tehnoloških otpadnih voda (separatora), te odvoz i konačno zbrinjavanje istih, kao i ostalog otpada sa lokacije predmetnog poslovnog objekta za skladištenje kože može vršiti isključivo firma ovlaštena za tu vrstu djelatnosti, prema sklopljenom ugovoru. O načinu i vremenu radova održavanja, odnosno o pražnjenju, odvozu i zbrinjavanju sadržaja, neophodno je voditi službenu evidenciju i arhivu.
 - 3.3. U toku važenja ovog Rješenja, korisnik predmetnih objekata je obavezan poduzeti sve potrebne mjere kako bi kvalitet tehnoloških otpadnih voda, a prije ispuštanja u recipijent, zadovoljio granične vrijednosti emisija otpadnih voda utvrđene u Prilogu 4. i 5. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH», broj 26/20, 96/20 i 1/24).
 - 3.4. Korisnik objekta je dužan, putem laboratorije ovlaštene od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, vršiti redovna ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, uzimanjem uzorka efluenta iz okna za monitoring u skladu sa članom 19. stav (4) Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Učestalost i način ispitivanja vršiti u skladu sa članom 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Rezultate analiza dostaviti ovoj Agenciji. Izvještaje o ispitivanju i ocjeni kvaliteta otpadnih voda može uraditi isključivo laboratorija ovlaštena od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po osnovu člana 64. stav (3) Zakona o vodama i Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati referentne odnosno ovlaštene laboratorije za ispitivanje voda, sadržaj i način davanja ovlasti («Službene novine Federacije BiH», broj: 14/10, 14/13, 26/14, 23/17 i 41/20).
 - 3.5. Ukoliko Vlada kantona propiše dodatne (strožije) uvjete od uvjeta definisanih Prilogu 4. i 5. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije, podnosilac zahtjeva je u obavezi iste ispoštovati.
 - 3.6. Otpad koji nastaje u postupku rada predmetnog poslovnog objekata sa pratećim sadržajima, te mulj iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda ne smije se odlagati na česticu «vodno dobro», odnosno u vodotoke i na njegove obale.

- 3.7. Da korisnik obavezno praktikuje suho čišćenje prije pranja vodom, da bi se uklonile nečistoće sa radnih površina, trošilo manje vode za pranje i time smanjilo zagađenje u otpadnim vodama.
- 3.8. Da se kod pranja koriste sredstva koja su prikladna okolinskim zahtjevima.
- 3.9. Da se u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša, vrši bezbjedno skladištenje i postupanje sa opasnim materijama i otpadom nastalim na predmetnom lokalitetu (adekvatnim mjerama onemogućiti bilo kakvo isticanje i rasipanje opasnih i štetnih materija na tlo i u vode).
- 3.10. Na predmetnoj lokaciji nije dozvoljeno indirektno ispuštanje otpadnih voda u podzemne vode.
- 3.11. Da se nastali otpad na predmetnoj lokaciji prikuplja i privremeno odlaže u skladu sa važećim propisima o postupanju sa otpadom, a za zbrinjavanje istog potpiše ugovor sa ovlaštenom firmom za tu vrstu djelatnosti.
- 3.12. Investitor je obavezan pridržavati se svih mjera i uslova propisanih u saglasnostima i dozvolama, izdatim od strane drugih nadležnih organa, a odnose se na korištenje i zaštitu voda i nisu u suprotnosti sa uslovima iz ove vodne dozvole.
4. Na osnovu utvrđenog stepena zagađenja ispuštenih otpadnih voda izraženog preko broja EBS-a, (ispitivanje urađeno od strane ovlaštene laboratorije) u skladu sa Zakonom o vodama („Službene novine Federacije BiH”, broj 70/06) i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte vodne naknade i posebnih vodnih naknada, Poglavlje IV („Službene novine Federacije BiH”, broj 92/07, 46/09, 79/11, 88/12 i 03/16), korisnik je obavezan za utvrđeni broj EBS-a prema rezultatima ispitivanja plaćati posebnu vodnu naknadu za zaštitu voda.
5. U periodu važenja ove dozvole, korisnik je dužan provoditi sve mjere i aktivnosti propisane istom.
6. Ukoliko radom predmetnog objekta dođe do šteta ma kakvog karaktera, korisnik vodne dozvole je dužan uzroke nastalih šteta otkloniti, a nastale štete trećim licima nadoknaditi.
7. U slučaju izvanrednih situacija, havarijskih onečišćenja i drugih sličnih okolnosti, čime bi bio ugrožen kvalitet podzemnih i površinskih voda, korisnik objekta obavezan je izvijestiti nadležne organe i izvršiti izvanredna postupanja po nalogu nadležnih organa, te o vlastitom trošku uzroke štete otkloniti, a nastale štete nadoknaditi.
8. Ukoliko usljed štetnog djelovanja voda nastalog zbog neizgrađenosti ili nedovoljne osposobljenosti (zaštitnih) vodnih objekata dođe do nastanka štete na objektima predmetnog proizvodnog kompleksa obuhvaćenim ovom vodnom dozvolom, korisnik zaštitnih vodnih objekata nije odgovoran za nastale štete.
9. Prava stečena po ovoj dozvoli ne mogu se prenositi na treća lica, a ista prestaju u skladu sa odredbama Zakona o vodama.
10. Ova vodna dozvola, shodno članu 117. stav (1) Zakona o vodama se daje sa rokom važenja od 5 (pet) godina od dana pravosnažnosti ovog rješenja.
11. Prije isteka važnosti ove dozvole, Investitor je dužan da podnese zahtjev za izdavanje nove vodne dozvole.
12. Ova vodna dozvola može se izmijeniti ukoliko za to nastupe razlozi utvrđeni u članu 130. stav (1) tačka 1., 2., 3. ili 4. Zakona o vodama, a zainteresirane stranke podnesu argumentiran zahtjev.

Obrazloženje

Pravno lice „MilkoS” d.d. Sarajevo, zahtjevom od 08.12.2023 godine se obratilo ovoj Agenciji za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz pogona mljekare i pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa, izgrađenih u ulici Mostarsko raskršće, općina Hadžići, na zemljištu označenom kao k.č. broj: 302/1, 302/2, 302/3 i 302/4 K.O. Binježevo, općina Hadžići. U provedenom postupku dostavljena je i pregledana sljedeća dokumentacija:

A. Opšta dokumentacija

- Rješenje o izmjenama podataka u sudskom registru broj: 065-0-Reg-22-004531 od 05.01.2023. godine, izdatog od strane Općinskog suda u Sarajevu-ovjerena kopija,
- Uvjerenje o poreznoj registraciji izdato 27.02.2020.godine, od strane Porezne uprave – Kantonalni ured Sarajevo-kopija,

- Rješenje o vodnoj dozvoli broj: UP-I/25-3-40-003-5/19 od 09.04.2019. godine izdato od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, Sarajevo,
- Kopija uplatnice administrativne takse,
- Kopija lične karte,
- Obavijest broj: 05/2-19-5-434/22 od 07.07.2022. godine o okolinskoj dozvoli izdato od strane Federalno ministarstvo okoliša i turizma, –kopija,
- Rješenje o ispunjenju uslova za obavljanje djelatnosti broj: UP-I-06-2-20/20-4054-4/23 od 06.10.2023 godine izdato od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- Rješenje o upotrebnoj dozvoli broj: 07-23-4-1369/2007 od 16.05.2007 godine izdato od strane Općinske službe za prostorno uređenje, urbanizam i građenje, Općina Hadžići,
- Saglasnost za priključak na gradski kanalizacioni sistem broj: 04-2-440/18 od 31.01.2018 godine izdata od strane JKP „Komunalac“ d.o.o. Hadžići (u spisu UP-I/25-3-40-003-5/19 od 09.04.2019. godine,
- Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda „MilkoS“ d.d. Sarajevo, januar 2024 godine, urađen od strane „Inspekt-RGH“ d.o.o. Sarajevo,
- Izvještaj o rezultatima ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda preduzeća „MilkoS“ d.d. Sarajevo izraženog preko EBS-a urađeno od strane Inspekt-RGH“ d.o.o. Sarajevo, oktobar 2023. godine,
- Transportna dokumentacija za otpad od strane „AIDA COMMERCE“ d.o.o. Sarajevo dana 12.02.2024. godine,
- Rješenje od strane Federalnog vodnog inspektora od 05.02.2024 godine,
- Zapisnik o inspekcijskom nadzoru od strane Federalnog vodnog inspektora od 30.01.2024 godine,
- Dokumentacija o karakteristikama nabavljenih separatora i foto dokumentacija (u spisu UP-I/25-3-40-003-5/19 od 09.04.2019. godine).

B. Tehnička dokumentacija

- Glavni projekat –prikupljanje, tretman i ispuštanja tehnoloških otpadnih voda iz pogona mljekare, pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa i sa manipulativnih i prometnih površina, ul. Mostarsko raskršće bb, urađenu od strane, „Institut za hidrotehniku građevinskog fakulteta u Sarajevu“, maj 2014. godine.

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su uz zahtjev dostavljeni potrebni prilozi, te je ovaj organ u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku pokrenuo postupak u ovoj upravnoj stvari i u skladu sa članom 12. stav (5) i (6) Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata, izvršen je obilazak predmetne lokacije i tom prilikom sačinjen zapisnik o uviđaju broj: UP-1/21-3-40-563-2/23 od 16.02.2024. godine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i izvršenim uviđajem na licu mjesta može se konstatovati sljedeće:

Lokacija poslovnog objekta-pogona mljekare i pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa, pravnog lica „MilkoS“ d.d. Sarajevo, nalazi se u blizini Mostarskog raskršća, općina Hadžići, na zemljištu označenom kao k.č. broj: 302/1, 302/2, 302/3 i 302/4 K.O. Binježevo, općina Hadžići.

Predmetni kompleks smješten je na lijevoj obali vodotoka Zujevina.

Proizvodne procese u pogonima kompleksa „MilkoS“ d.d. Sarajevo čine dvije proizvodne cjeline i to:

- Prerada mlijeka i proizvodnja mliječnih proizvoda (pasterizovano mlijeko, jogurt, kefir, pavlaka, sir, mliječni namaz).
- Proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa.

Na lokaciji predmetnog kompleksa nalaze se sljedeće cjeline: pogon mljekare, pogon za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa, kotlovnica, skladište steriliziranog mlijeka, skladište repromaterijala, komore za fermentaciju, pogon za steriliziranje, pogon za proizvodnju sladoleda, pogon za pasterizaciju, sirana, tankovi za sirovo mlijeko, hladnjača, skladište gotovih proizvoda, cisterna za lož ulje, dva CIP sistema i drugi prateći objekti.

Snabdijevanje vodom za potrebe „MilkoS“ d.d. Sarajevo (sanitarne potrebe i tehnološke vode) se vrši iz izvorišta „Vijenac“ koji se nalazi na lokalitetu Blažuj, općina Ilidža. Aktivnost zahvatanja vode za nije predmet ovog zahtjeva.

Snabdijevanje pogona i postrojenja toplotom vrši se preko vlastite kotlovnice. Para se proizvodi u parnim kotlovima kapaciteta 2x4 t/satndarnog pritiska 6 bara. Zemni plin je osnovni energent za pogon kotlova. Alternativa zemnom plinu je lož ulje koje se skladišti u nadzemnom dvoplašnom rezervoaru kapaciteta 13 t.

Tehnološke otpadne vode kod proizvodnje mlijeka i mliječnih proizvoda nastaju pri pranju posuda, ambalaže, strojeva i uređaja za mlijeko, pri pranju pogona, na mjestima pretakanja mlijeka iz cisterni u tankove, pri proizvodnji vodene pare i u proizvodnji rashladne vode, pripremi vode, iz CIP-uređaja (centralnog uređaja za pranje).

Tehnološke otpadne vode u procesu proizvodnje i pakovanja sokova, bezalkoholnih pića i sirupa i pomoćnim objektima nastaju od pranja proizvodnih postrojenja i uređaja, iz CIP-uređaja (centralnog uređaja za pranje), te od pranja radnih površina pogona.

U proizvodnim pogonima su instalirani CIP sistemi čime se smanjuje količina otpadne vode koja nastaje u procesu čišćenja opreme i tankova u pogonima, te smanjenje količine deterdženata u otpadnoj vodi, s obzirom da se u CIP sistemima vrši tačno potrebno doziranje deterdženata i recirkulacija vode za pranje.

Surutka nastala u proizvodnji svježeg sitnog sira se podvrgava procesu Ultrafiltracije kojim se izdvajaju zaostala mast i proteini a koji se koriste u procesu proizvodnje određenih proizvoda.

Otpadne vode (tehnološke i sanitarne otpadne vode) odvojenom kanalizacijom, preko sistema kanalisa i sabirnih šahtova te se odvođe u separator masti (tip BP FETEX 25 O/AB) a potom u separator ulja Tip BP OLEX 10 M/KF/O/AB). Prečišćena voda se ispušta u gradski kolektor kojim upravlja JKP "Komunalac" d.o.o. Hadžići i odvođe na postrojenje u Butinama prema saglasnosti od strane operatera.

Oborinske onečišćene vode se jednim dijelom, koje nastaju sa manipulativnih površina, parkinga i otpadne vode sa platoa gdje se vrši pranje cisterni za mlijeko, ispuštaju preko separatora ulja (tip BP OLEX &%M/KF/=/AB) mjerno mjesto E2, a drugim dijelom u sabirni šaht mjerno mjesto E3, a potom u rijeku Zujevinu.

Glavnim projektom – prikupljanje, tretman i ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz pogona mljekare, pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa i sa manipulativnih i prometnih površina, ul. Mostarko raskršće bb, urađenu od strane, „Institut za hidrotehniku građevinskog fakulteta u Sarajevu“, maj 2014. godine, a koji je revidovan od strane „Dvokut Pro“ d.o.o. Sarajevo, broj: Z-RE-006-E1/16 februar 2016. godine, obrađeno je prikupljanje, prečišćavanje i ispuštanje svih otpadnih voda sa predmetne lokacije.

U projektu je na osnovu procijenjene dnevne količine ulja i masti koja će se nakupljati u separatoru navedeno da će učestalost čišćenja u prosjeku iznositi jednom u tri mjeseca.

Prilikom uviđaja utvrđeno je da podnositelj zahtjeva je u periodu važenja navedenog Rješenja o vodnoj dozvoli završio aktivnosti vezane za obavezu iz tačke 4.2. a koja se odnosi na radove na sistemu za tretman i ispuštanje tehnoloških otpadnih voda sa lokacije pogona mljekare i pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa. (izvršena ugradnja nabavljenih separatora za tehnološke otpadne vode iz pogona i ugradnja nabavljenih sparatora za manipulativne površine).

Izveštaj rezultata ispitivanja kvaliteta tehnoloških otpadnih voda za januar 2024 godine sa lokacije kompleksa „MilkoS“ d.d. Sarajevo urađen od strane „Inspekt-RGH“ d.o.o. Sarajevo, ukazuju da parametri kvaliteta otpadnih voda su u skladu sa dozvoljenim vrijednostima propisanim Uredbom.

Na osnovu tereta zagađenja otpadnih voda „MilkoS“ d.d. Sarajevo iz pogona mljekare i pogona za proizvodnju i pakovanje sokova, bezalkoholnih pića i sirupa, izgrađenih u ulici Mostarsko raskršće, općina Hadžići, urađenog od strane Inspekt-RGH“ d.o.o. Sarajevo, oktobar 2023. godine utvrđen je ukupni teret zagađenja ES-a je 3816,2.

Monitoring tehnoloških otpadnih voda se vrši na ispustu E1 čije su koordinate (43,84649 i 18,23995). Oborinske otpadne vode se ispuštaju na dva mjesta E2 (43,84618 i 18,23964) i E3 (43,84654 i 18,23996).

Tačka 4. dispozitiva rješenja je propisana u skladu sa tačkama 12. i 35. Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte i posebnih vodnih naknada i Odlukom o visini posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/07, 10/14 i 03/16).

Na osnovu dostavljene dokumentacije i uviđaja izvršenog na predmetnoj lokaciji, a u svrhu smanjenja negativnih uticaja predmetnog objekta na stanje voda i vodni režim, podnosiocu zahtjeva su ovom vodnom dozvolom u tački 3. dispozitiva Rješenja propisani uslovi u skladu sa odredbama članova 53. i 116. Zakona o vodama, člana 12. i 13. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata i odredbama, člana 3. tačka cc) i članova 15, 19. i 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Na osnovu provedenog postupka konstatuje se da je podnosilac zahtjeva, „MilkoS“ d.d. Sarajevo, ispunio minimum uslova za izdavanje vodne dozvole, te je riješeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Podnosilac zahtjeva je, na ime izdavanja ovog vodnog akta, izvršio uplatu federalne pristojbe iz tar. br. 43. Zakona o federalnim upravnim pristojbama i Tarife federalnih upravnih pristojbi («Službene novine Federacije BiH», br. 6/98, 8/00, 45/10 i 43/13).

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba se podnosi neposredno pismeno ili preporučeno putem pošte ovom organu i taksira se sa 15 KM takse, prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Obrađivač akta: Behija Ahmedić, dipl.inž.tehn.

Po ovlaštenju
Rukovodilac sektora za izdavanje
vodnih akata

Haris Ališehović, dipl.inž.grad.

Dostaviti:

- MilkoS" d.d. Sarajevo Mostarsko raskršće bb, Hadžići (Prilog-tehnička dokumentacija pod tačkom B obrazloženja ovog Rješenja)
- AVP Sava, ISV-vodna knjiga
- Org.jed. 50
- Org.jed. 40-arhiva
- Oglasna tabla AVP Sava Sarajevo